Trejnilo de Esperanta Leksiko
Prilaboris: **Ryszard Rokicki**

TESTO 42

Ekzerco 1. Kompletigu la vortspacon.

1. Riĉulo havas kornojn, malriĉulo **d** ␣ **rn** ␣ ␣ ␣.

2. Nuntempe neniu uzas japanstilan ombrelon faritan el ␣ ␣ **mb** ␣ ␣ kaj papero, tamen, aŭdante la kanton, japanoj nepre imagas patrinon en kimono kaj kun *geta*.

3. Komence de la 6a jarcento p.K., oni komencis registri vastajn ␣ **p** ␣ **d** ␣ **m** ␣ ␣ ␣ ␣ de variolo en Eŭropo.

4. Por ĉiu horo de la tago la reĝo havis apartan **s** ␣ **rt** ␣ **t** ␣ ␣, kaj kiel pri ĉiu alia reĝo oni ordinare diras: “li estas en la konsilanejo”, oni tie ĉi ĉiam diradis: “la reĝo estas en la vestejo”.

5. Nepre neniu artikolo komenciĝu kun titolo malsupre en iu ␣ ␣ **l** ␣ **mn** ␣ kaj daŭrigu supre de la sekva!

6. Dum kvin minutoj la 43-jara paraŝutisto troviĝis en libera falo, kaj en alteco de 1,5 km super la tero li malfermis sian ␣ ␣ **r** ␣ **ŝ** ␣ **t** ␣ ␣.

7. De du tagoj laboristoj klopodis maski per riĉaj **t** ␣ **p** ␣ **t** ␣ ␣ la nudecon de muroj.

8. Ĉar ni jam fariĝis vojkamaradoj kaj krom tio ni de la infaneco ĉiam estis kune, ni trinku nun porfratiĝon, kaj ni estu pli **f** ␣ **m** ␣ **l** ␣ ␣ **r** ␣ ␣ unu kun la alia.

9. Oni prirabis Viktor kaj nun li havas nek bileton, nek pasporton, nek monon, la konduktoro verŝajne bone komprenis lin de liaj ␣ **r** ␣ **g** ␣ **k** ␣ ␣ mienoj, gestoj kaj larmoplenaj okuloj.

10. La policistoj ne ␣ ␣ **sp** ␣ **n** ␣ ␣ pri profesia akvoĵetilo, ili uzis, por iom malvarmigi la protestantojn, normalan fajroestingan veturilon de la viena fajrobrigado.

Ekzerco 2. Finskribu ĝustan vorton.

1. Dum la jaroj de la unua mondmilito malsaniĝis je **g** ␣ ␣ **p** ␣ en la mondo ĉirkaŭ 500 milionoj da homoj, el kiuj 20 milionoj mortis.

2. Ekde la jaro 1955 oni konstruas horloĝojn, kies tempomezurado estas bazata sur la vibracioj de **at** ␣ **m** ␣ ␣ de la elemento Cezio-133.

3. Mi legis la rememorojn de **g** ␣ **n** ␣ **r** ␣ **l** ␣ de Gaulle kaj unu ties frazo min ridetigis: ĝi priskribis Francion, kiel landon kies sorto estas “perfektaj sukcesoj kaj rigoraj malfeliĉoj”.

4. En la frua printempo de la jaro 1915 armitaj soldatoj de la **gva** ␣ **d** ␣ ␣ de la Junaj Turkoj ekstaris antaŭ la domo de Stakian, frapegis la pordon kaj postulis transdoni ĉiujn virojn.

5. Fine de la jaro aperis libro pri la tiel nomata spindele plektita **p ␣ nt␣** de la nord-slovaka regiono Liptov, kiu falis en forgeson.

6. Kunulo **b ␣ nd ␣ ĝ ␣** firme la morditan kruron aŭ brakon kaj malpermesu al la viktimo movi tiun korpoparton, por ke la veneno ne atingu la koron, kaj sekve rapidu hospitalen.

7. Sub la tegmento de policeja korto ni nodligis niajn hamakojn kaj vespere komencis manĝi **s ␣ n ␣v␣ ĉ ␣ ␣ ␣** ĉe la lumo de du kandeloj.

8. La plej fama kaj sukcesa alpisto de ĉiuj tempoj estas kritikanto de la amasa **t ␣ r ␣ s ␣ ␣** kaj de neniigo de la montaroj.

9. Inter aliaj aferoj tiu ĉi malfeliĉa infano devis du fojojn en ĉiu tago iri **ĉ ␣ rp ␣** akvon en tre malproksima loko kaj alporti domen plenan grandan kruĉon.

10. Li ekstaris sub la jarcenta **s ␣ l ␣ k ␣** kaj provis rememori, kie ĝuste en la sonĝo li vidis la junulinon en la blanka robo.

Ekzerco 3. Kreu el la radikoj ĝustan vorton kaj enskribu ĝin.

unik', oper', nervoz', vertikal', bagatel', opon', indulg', tener', teknik', ekspluat'.

1. Britaj **␣ p ␣ ␣ ␣ ␣ t ␣ ␣** de la eŭro lanĉis dum la somero kinejan kampanjon por atentigi aparte junulojn pri la teruraĵoj de la eŭro.

2. Ĉiujare en Finnlando aperas **␣ ␣ ␣ k ␣ ĵ ␣**, kiu interesas novajn gepatrojn kaj adoptintojn: jam de pli ol duonjarcento la ŝtato donacas beboprizorgan pakaĵon.

3. Se min subite vizitas bona ideo, mi tuj serĉas pretekston por skoldi miajn familianojn kaj ĉiuj en la hejmo komencas senbrue paŝi kaj penas ne ĝeni min per **␣ ␣ g ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ĵ ␣ ␣**.

4. Maladekvata aŭ krima agado en ŝtataj funkcioj ne estas tolerebla, sed ankaŭ la **␣ ␣ n ␣ ␣ ␣ ␣ l ␣ ␣ ␣** akuzantoj demandu sin, kiaj homoj ili mem estas.

5. Iom ĝena tamen estas la tro stereotipa aŭtomata akompanado helpe de modernaj **␣ ␣ k ␣ ␣ ␣ ␣ ĵ ␣ ␣**, ne muzikiloj sed sonsinteziloj.

6. Membroj de gejunula koruso Magnificat studas proksime al la **␣ p ␣ ␣ ␣ j ␣** kaj vespere rolas aŭ kantas en operaj prezentadoj.

7. La maldensiĝo kaj la ŝrumpiĝo de la somera glacitavolo en la arkta regiono malkaŝas grandegajn **␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ t ␣ ␣ l ␣ ␣ ␣**, kiuj koncernas nafton kaj gason.

8. En la kvadratoj de la krucvortenigmo estas la unuaj literoj de ĉiuj vortoj-respondoj, via tasko estas nur difini horizontalecon kaj **␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ ␣ l ␣ c ␣ ␣** de la respondoj.

9. La dommastrino havis por mi komplezojn, prizorgojn, delikataĵojn, kaj eĉ bruskan **␣ ␣ ␣ ␣ r ␣ c ␣ ␣**, kiu ne malplaĉis al mi.

10. La eniro de dekstremuloj en la registaron en Aŭstrio kaŭzis **␣ ␣ ␣ ␣ ␣ z ␣ c ␣ ␣**.

Ekzerco 4. Marku taŭgan vorton:

1. La diverseco spronas la konfliktojn en mezoriento sen ebloj de vera ŝanco pri harmonia kunvivado kaj malebligas racian ___ fare de la individuoj.

a. rezonadon **b.** eskapadon **c.** grincadon **d.** forestadon

2. Mi ne emas ___ al la okcidentanoj, kiel ili vivu, mi tamen estas ege kontraŭ prezento de okcidentaj valoroj kiel la solaj ĝustaj kaj universalaj.

a. prononci **b.** impliki **c.** preskribi **d.** inventi

3. Ginsengo asociiĝas kun ___ landoj: la ginsenga radiko kutime venas el Ĉinio, Koreio aŭ Siberio.

a. orientaj **b.** malicaj **c.** plenaĝaj **d.** civilaj

4. En internaciaj kontaktoj ne sufiĉe estas aplikata principo de lingva egaleco, kaŭze de tio estas ne respektata unu el la plej gravaj ___ de la bazaj homaj rajtoj.

a. ĝemeloj **b.** paseroj **c.** elementoj **d.** aksoj

5. Moodysson studis la kazon de 16-jara knabino el Litovio kiu estis "eksportita" al Svedio, post unu jaro kiel sekssklavino ŝi finis sian vivon saltante de ___.

a. cervo **b.** fikcio **c.** asfalto **d.** viadukto

6. Oni ne plu sentas ĉeeston de TEJO, eble plej konkrete en UK, jam en Aŭgsburgo 1985 kongresanoj ___, ĉar la junularo kunsidis ekster la kongresejo.

a. establis **b.** grumblis **c.** aktivis **d.** ekipis

7. Mi ___ tro multe la junajn sinjorojn, mi estis tro ĵetata el la brakoj de unu sinjoro en la brakojn de alia, kiel vi vin tiel bonguste esprimis!

a. sarkis **b.** koketis **c.** protestis **d.** oponis

8. Ĉiu scias, kiun kaj kian atenton altiras ajna ___ bagatelo el la vivo de princoj kaj prezidentoj.

a. vegetara **b.** graveda **c.** raŭka **d.** intima

9. Ni manĝis ___ kun kvaso kaj rostitajn fiŝojn, kaj en la ĉambro tia malbonodoro estis, ke ĝi naŭzus la diablon.

a. plastikon **b.** konkurson **c.** bukedon **d.** rafanon

10. *La kosmo kaj ni* instruas orientiĝi inter steloj kaj ___ kaj – tio estas ne malpli grava – trovi, mezuri kaj apreci nian propran situon en la mondo.

a. cirkuleroj **b.** planedoj **c.** bukloj **d.** fantazioj